

ПРОБЛЕМА ВИБОРУ ОПТИМАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ

Д.е.к. А.В. Бакурова, А.В.Діденко

Класичний приватний університет м. Запоріжжя
Запорізький національний університет
Україна, м. Запоріжжя
paуa@i.ua

Прийняття податкового кодексу позначилося на усіх сферах діяльності суб'єктів господарювання. Також зміни торкнулися й суб'єктів туристичної діяльності. Особливістю туристичної діяльності є те, що більшість розрахунків між туристом та суб'єктами господарської діяльності, які задіяні в туризмі та безпосередньо надають туристичні послуги, здійснюється через посередників – тур агентства. Посередник отримує комісійну винагороду від туристичного оператора, який утворює комплексний туристичний продукт, також через нього турист оплачує вартість тур послуг. Це зумовлює складності в оподаткуванні, виникає проблема визначення бази оподаткування.

Крім того існує проблема визначення регіону, до якого будуть сплачені податки, бо місце, де були придбані туристичні послуги (наприклад, покупка туру), може бути віддалене від місця їх надання.

Також підприємства повинні вести окремий облік операцій залежно від порядку оподаткування:

- операцій з поставки туристичного продукту, туристичних послуг, місце надання яких знаходиться на

- митній території України;

- поза межами митної території України;

- операцій, які здійснюються туроператором, як туристичним агентом [1].

Оптимізацію фінансово-господарської діяльності підприємств туристичної сфери за рахунок зменшення податкових платежів до бюджету

можливо здійснити застосувавши ту чи іншу систему оподаткування. Для суб'єктів туристичної діяльності можливо застосування загальної системи оподаткування, обліку та звітності, або обрати спрощену систему для малих підприємств, також не виключеною альтернативою є тінізація діяльності.

Для юридичної особи, яка перейшла на спрощену систему оподаткування, застосовується одна з наступних ставок єдиного податку: 6 % суми виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без урахування акцизного збору у разі сплати податку на додану вартість; 10 % суми виручки, за винятком акцизного збору, у разі включення ПДВ до складу єдиного податку.

Ставка єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва - фізичних осіб встановлюється місцевими радами за місцем їх державної реєстрації залежно від виду діяльності і не може становити менше 20 гривень та більше 200 гривень на місяць [2].

Процес вибору системи оподаткування представимо наступними етапами.

Етап 1. Аналіз можливості застосування однієї з систем оподаткування. Для обрання юридичними та фізичними особами спрощеної системи оподаткування є необхідним виконання умов, визначених законодавством [2].

Етап 2. Розрахунок та порівняння економічного ефекту від застосування кожної з можливих систем оподаткування.

Етап 3. Прийняття рішення щодо вибору однієї з систем оподаткування. Нехай p_i - сума податку за i -ю системою оподаткування, $u(p_i)$ - корисність сплати податку за певною схемою, тоді критерієм прийняття рішення щодо вибору системи оподаткування є її максимізація $u(p_i) \rightarrow \max$.

Де корисність $u(p_i)$ - це функція від: оптимального розміру податко-

вих платежів F_1 ; часу F_2 та витрат F_3 на ведення податкового обліку, розрахунки податкових зобов'язань, складання та подання звітності; ймовірності застосування штрафів із-за зменшення кількості податків і зборів F_4 :

$$u(p_i) = f(F_1, F_2, F_3, F_4).$$

Непослідовна податкова політика у туристичній сфері може призвести до збільшення її тінізації, погіршення надання якості туристичних послуг.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995 р. № 324/95.
2. Указ Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 3 липня 1998 року № 727/98.